

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieśniczej w Poznaniu

Rok II

1 czerwca 1946

Nr 22

Zagadnienie pracy młodocianych w oparciu o przepisy ustawowe

Pojęcie pracownika młodocianego jest niejednokrotnie w mowie potocznej zastępowane i mieszane z innymi pojęciami jak: małoletni, uczniowie, terminatorzy i praktykanci. Jest to wadliwe i dlatego na wstępie należy najpierw sprecyzować, co przepisy prawne rozumieją pod określeniem pracownika młodocianego.

Przepisami prawnymi, normującymi pracę młodocianych jest ustawa z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 65 poz. 636) w brzmieniu ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 101 poz. 733). Młodocianymi w rozumieniu tej ustawy są osoby płci obojga w wieku od lat 15-stu do ukończonych lat 18-tu. Jak widzimy tu, ustawa nie uzależnia dania miłana młodocianego osobie w zależności od jej czynności lub rodzaju zatrudnienia, a tylko od wieku. Wynika z tego, że zarówno uczeń, terminator lub praktykant może być młodocianym, o ile wiek jego zawarty jest w granicach od 15 do 18 lat, lecz nie musi nim być, gdyż często — zwłaszcza w okresie pookupacyjnym — spotykamy uczniów i praktykantów w wieku 19-stu, 20-stu i więcej lat, którzy młodocianymi nie są.

Wymieniona wyżej ustawa, jak również cały szereg rozporządzeń wykonawczych na jej podstawie wydanych, określa szczegółowo warunki, na jakich młodociani mogą być zatrudnieni w zakładach pracy. Na ogół całe ustawodawstwo socjalne, odnoszące się do pracujących, obejmuje również i młodocianych. Mamy więc tu do czynienia z przepisami specjalnymi, które obok przepisów ogólnych muszą być w stosunku do młodocianych honorowane przez każdego pracodawcę. Dokonamy pokrótce ich przeglądu.

A więc przede wszystkim wiek. Młodociani pracownicy są najmłodszymi pracownikami, których wolno zatrudniać. Dzieci przed ukończeniem lat 15-stu, zwane popularnie małoletnimi, nie mogą być przyjmowane do pracy.

Zagadnienie drugie — to ilość młodocianych, jaką wol-

no jest zatrudniać w poszczególnych zakładach pracy. Ilość ta nie może przekraczać ustalonego procentowego stosunku do ogółu zatrudnionych dorosłych robotników, tzn. osób powyżej 18-stu lat. Stosunek ten miał być ustalony dla poszczególnych gałęzi pracy z uwzględnieniem rozmiarów zakładów pracy przez ministra Pracy i Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, po zasięgnięciu opinii izby przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych oraz organizacji zawodowych pracowników i pracodawców. Rozporządzenia takie mogły dotyczyć całego Państwa, względnie tylko poszczególnych okręgów administracyjnych. Jak dotychczas zostały wydane dwa tego rodzaju rozporządzenia.

Pierwsze z nich z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 113 poz. 935) dotyczy stosunku procentowego młodocianych do ogółu zatrudnionych dorosłych robotników w przemyśle poligraficznym. Rozporządzenie to przewiduje następujące górne granice:

- a) w dziale drukarskim stosunek powyższy nie może przekraczać: dla zecerki — 2% i dla maszynowni 70%
- b) w dziale litograficznym — dla rysowni i przedrukarni — 2% i dla maszynowni — 100% z tym jednak, że na każdą maszynę litograficzną nie może wypaść więcej niż jeden młodociany.
- c) w dziale chemigraficznym stosunek powyższy nie może przekraczać — 10%.

Rozporządzenie to nie dotyczy uczniów przemysłowych, zatrudnionych na podstawie pisemnych umów o naukę, jak również nie obowiązuje na terenie województwa śląskiego.

Drugie rozporządzenie z 15 lutego 1933 r. (D. U. R. P. Nr 13 poz. 87) dotyczy młodocianych, zatrudnionych w hutach szklanych i określa następujące maksymalne granice:

W tym numerze:

Zagadnienie pracy młodocianych w oparciu o przepisy ustawowe — Nowy dekret o podatku dochodowym — Sprzedaż skór surowych, a podatek obrotowy — Poradnik księgowego (rachunkowość wynagrodzeń za pracę) — Ochrona wynalazków — Handel zagraniczny — Komunikaty,

W najbliższych numerach:

Kto podlega ubezpieczeniu społecznemu — Kasowanie znaczków stempowych od podań i świadectw — Nowy dekret o podatku dochodowym — Poradnik księgowego — Omówienie nowej taryfy za energię elektryczną — Komunikaty.

Stale działają:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel

- a) dla hut, zatrudniających ogółem do 300-stu robotników włącznie, stosunek procentowy młodocianych nie może przekraczać w hutach butelkowych i galanteryjnych — 12%, a w hutach taflowych — 2%,
 b) dla hut, zatrudniających ogółem ponad 300-stu robotników, w hutach butelkowych i galanteryjnych nie może przekraczać — 10%, a w hutach taflowych — 2%.

Rozporządzenie to — podobnie jak poprzednie — obowiązuje na terenie całego Państwa za wyjątkiem województwa śląskiego.

Następnym zagadnieniem jest sprecyzowanie obowiązków, jakie ciążyą na każdym pracodawcy, z chwilą przyjęcia młodocianego do pracy. Pracodawca, przyjmując młodocianego do pracy, winien zażądać od niego przedstawienia świadectwa ukończenia lat 15-tu, zezwolenia rodziców wzgl. opiekuna na podjęcie pracy oraz dowodu wykonania obowiązku szkolnego. Młodociany ten winien być przed przyjęciem skierowany do właściwego lekarza (ubezpieczalni społecznej), wskazanego przez właściwy terytorialny urząd inspekcji pracy. Na podstawie wyniku badania lekarskiego, stwierdzającego, że dana praca nie przekracza sił młodocianego, wskazany wyżej urząd wydaje zezwolenie na zatrudnienie młodocianego, które należy przechowywać łącznie z świadectwami, złożonymi przez młodocianego, by móc je okazać na żądanie uprawnionego organu kontrolnego.

Odnośnie wynagrodzenia za pracę spełnianą przez młodocianych pracowników, to warto nadmienić, że ustawa zabrania bezpłatnego zatrudniania młodocianych, jak również zabrania przyjmowania jakichkolwiek opłat przez pracodawcę za naukę młodocianych. Jest rzeczą zrozumiałą, że w stosunku do pracowników dorosłych, posiadających większe doświadczenie i wyższe kwalifikacje, płace młodocianych są niższe. Stanowią one z reguły najniższą pozycję w hierarchii płac. Jest to logiczne i uzasadnione względami praktycznymi. Jednakże wynagrodzenie musi być określone i wypłacane zgodnie z obowiązującym w danym zakładzie układem zbiorowym pracy a w braku tegoż zgodnie i istniejącymi na danym terenie normami lub zwyczajami.

Czas pracy młodocianych jest ten sam, jak dla pracowników dorosłych, tzn. wynosi najwyżej 8 godzin dziennie i 48 godzin tygodniowo, jednakże istnieją ograniczenia, jeżeli chodzi o pracę w nocy. Odpoczynek nocny młodocianych winen trwać najmniej 11 godzin bez przerwy i obejmować w zakładach, pracujących na jedną zmianę czas między godziną 20-tą a 6-tą rano, a w zakładach, pracujących na dwie zmiany — czas między godziną 22-gą a 5-tą rano. W niektórych wypadkach zakaz pracy nocnej nie stosuje się do młodocianych płci męskiej powyżej lat 16-tu, a mianowicie:

- a) w wypadkach siły wyższej,
 b) w gałęziach przemysłu przy pracy, która z natury rzeczy musi być prowadzona bez przerwy w dzień i w nocy: w fabrykach żelaza, stali przy pracach, w których są używane piece płomienne i regeneracyjne, przy galwanizacji blachy żelaznej i drutu, hutach szklanych, w papierniach i w cukrowniach,
 c) w kopalniach węgla, o ile przerwa między dwoma okresami pracy wynosi godzin 15-cie; niedopuszczalne jest to jednak, jeśli przerwa ta wynosi mniej niż godzin 13-cie.

Zatrudnianie młodocianych w godzinach nadliczbowych jest wzbronione za wyjątkiem wypadku, gdy na skutek ży-

wiołowych wydarzeń lub nieszczęśliwych wypadków jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa pracujących, dla utrzymania w całości i umożliwienia dalszego ruchu zakładu pracy oraz dla wykonania robót, których niewykonanie mogłoby narazić na zepsucie materiały lub urządzenia mechaniczne.

Dokształcanie młodocianych jest to również zagadnienie, nad którym musi czuwać pracodawca. Młodociani są obowiązani do uczęszczania na naukę dokształcającą, przy czym godziny nauki zawodowej i dokształcającej wlicza się do obowiązujących godzin pracy. Według tekstu przytoczonej na wstępie ustawy ilość tych godzin nie przekraczała 6-tu godzin tygodniowo, zgodnie jednak z dekretem z dnia 21. 9. 1945 r. (Dz. U. R.P. Nr 43, poz. 236) została ona zmieniona. Obecnie do obowiązujących godzin pracy wlicza się godziny nauki zawodowej lub dokształcającej w szkołach dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów w liczbie, nie przekraczającej 18-tu godzin tygodniowo niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego, czy też poza tymi godzinami. Regularne odbywanie nauki dokształcającej winno być wykazane poświadczeniem odnośnego zakładu naukowego.

By wyczerpać dość długą listę obowiązków, ciążyących na pracodawcy w związku z zatrudnieniem młodocianych, należy wspomnieć o tzw. wykazach i spisach młodocianych, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej pracodawcy obowiązani są prowadzić.

Wykaz według wzoru ustalonego przez ministra Pracy i Opieki Społecznej prowadzony jest w formie książki sznurowej, zawierającej 50 foliów. Do osznurowania i przyłożenia pieczęci, lakowej wykaz powinien być przedstawiony inspektorowi pracy właściwego obwodu.

Spis młodocianych powinien zawierać oprócz imienia i nazwiska młodocianego oznaczenie początku i końca pracy, przerw w pracy i rodzaju pracy.

W zakończeniu omówimy zagadnienia ostatnie: przy jakich pracach nie wolno jest zatrudniać młodocianych, na wet w wypadkach dodatniego wyniku badania lekarskiego. Ogólnie można to określić, że wzbronione jest zatrudnianie młodocianych w warunkach, w których praca jest szczególnie niebezpieczna lub szkodliwa dla zdrowia oraz przy robotach ciężkich lub niebezpiecznych dla zdrowia, moralności i dobrych obyczajów. Spis robót wzbronionych młodocianym ukazał się jako załącznik do rozporządzenia ministra Opieki Społecznej 3. X. 1935 r., który ze względu na swą obszerność nie może tu być przytoczony w całości. Zawiera on ok. 150 rodzajów robót, przewidzianych zarówno w dziale ogólnym zakładów pracy, jak również w przemyśle branżowych, jak: górnictwo, przemysł mineralny, hutnictwo i przemysł metalowy, przemysł chemiczny ogólny, a specjalnie dział materiałów wybuchowych, odgazowywanie, sucha destylacja i wygazowywanie węgla, drzewa i torfu oraz przemysł: naftowo-rafineryjny i gazów ziemnych, wreszcie szereg czynności w przemyśle włókienniczym, papierniczym, drzewnym, spożywczym, odzieżowym i galanterijnym, przy robotach budowlanych, melioracyjnych i drogowych, w przemyśle poligraficznym, w zakładach użyteczności publicznej, komunikacji i przewozie, przemyśle hotelowym i gastronomicznym oraz w zakładach rozrywkowych. Szczegółowy spis tych robót, wymieniony jest w wspomnianym rozporządzeniu z 3. X. 1935 r. (Poz. 484).

mż. T. Skusiewicz.

Nowy dekret o podatku dochodowym

Wydatki szczególne

1. Wydatkami szczególnymi są:

- a) oparte na tytułach prawnych renty i trwałe ciężary — jeżeli nie są kosztami uzyskania — z wyjątkiem świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania wolnych od podatku (alimenty),
 b) opłaty z tytułu ubezpieczenia osobowego podatnika i będących na jego utrzymaniu małżonka i dzieci do wysokości 3.000,— zł rocznie za każdą ubezpieczoną osobę, jeżeli opłaty te zostały uiszczone polskim zakładom ubezpieczeniowym lub zagranicznym dopuszczonym do działalności na obszarze Rzeczypospolitej.

Wydatków szczególnych nie odlicza się przy ustalaniu dochodu podatników, podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

Wydatki szczególne, o których mowa, mają charakter odliczeń z art. 10 dotychczasowej ustawy o podatku dochodowym, przy czym ograniczone zostały do: opartych na tytułach prawnych rent i trwałych ciężarów z wyłączeniem alimentów i opłat z tytułu ubezpieczenia osobowego podatnika.

Dotychczasowa ustawa wymagała dla potrącalności wydatków szczególnych ciężenia tych wydatków na źródłach dochodu, podlegających podatkowi oraz ścisłego związku gospodarczego z tymi źródłami. Według nowego dekretu wydatki szczególne noszą charakter wydatków ściśle osobistych, a zatem nie jest już obecnie wymagany ich związek gospodarczy z poszczególnymi źródłami przychodów ani z dochodem globalnym.

Z dotychczasowych odliczeń odsetki od długów, renty i trwałe ciężary oraz podatki, jeżeli poniesione zostały w

związku z uzyskaniem przychodów, potraktowane zostały w nowym dekrete jako koszty uzyskania.

Zwolnienia przedmiotowe

Wolne od podatku są:

1. udziały w zyskach lub dywidendy, jeżeli są wypłacone przez osobę prawną, której siedziba lub zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej. Należy pamiętać, że kwot rozdzielonych przez osobę prawną między udziałowców i akcjonariuszów tytułem udziału w zyskach lub dywidend nie uważa się za koszty uzyskania przychodów,
2. przychody na pokrycie kosztów utrzymania otrzymane od zamieszkałych na obszarze Rzeczypospolitej osób fizycznych. W zakresie zwolnień przedmiotowych nowy dekret zwalnia od podatku otrzymywane od zamieszkałych na terenie R. P. osób fizycznych przychody na pokrycie kosztów utrzymania (alimenty). Wydatki na ten cel u ponoszącego je nie podlegają odliczeniu.
3. wygrane loteryjne i losowe, z wyjątkiem wygranych uzyskanych na losy nie sprzedane przez osoby trudniące się sprzedażą losów loteryjnych.
4. zapomogi z funduszy publicznych i zrzesseń zawodowych na popieranie nauki, kultury i sztuki.
5. stypendia dla młodzieży kształcącej się w zakładach naukowych.
6. nadzwyczajne przychody w postaci spadków, legatów, darowizn i posagów.
7. kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia na życie.
8. kwoty otrzymane z tytułu spłaty wierzytelności.
9. w zakładach ubezpieczeń przelewy na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w zakresie potrzebnych dla świadczeń z umów ubezpieczeniowych aktualnych w dniu bilansowym.
10. u podatników, prowadzących księgi handlowe, zyski księgowe, powstające przez to, że podatnik uzyskał od wierzycieli całkowity lub częściowy opust z długów w celu uzdrowienia stosunków majątkowych, nadwyrażonych przez poniesione straty, oraz rezerwy przeznaczone na pokrycie należności, których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona. Warunki, pod którymi wspomniane zyski i rezerwy są wolne od podatku, określi rozporządzenie ministra Skarbu.

Dotychczasowe zwolnienie zysków ze sprzedaży przedmiotów majątkowych u podatników poza osobami prawnymi zostało uchylone z uwagi na zaliczenie sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych do źródeł przychodów. Nowymi zwolnieniami w dekrete są:

- a) zapomogi z funduszy publicznych i zrzesseń zawodowych na popieranie nauki, kultury i sztuki,
- b) stypendia dla młodzieży, kształcącej się w zakładach naukowych,
- c) zyski księgowe u podatników prowadzących księgi handlowe powstałe przez to, że podatnik uzyskał opust z długów.

Intencje ustawodawcy w kierunku dwu pierwszych zwolnień są tak jasne, że nie wymagają komentarzy.

Co się zaś tyczy zysków księgowych, powstałych na skutek udzielonych opustów, oraz z rezerw przeznaczonych na pokrycie należności, których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona, zostały one zwolnione od opodatkowania, gdyż są to zyski nierealne, księgowe. Mają one miejsce z reguły w przedsiębiorstwach, znajdujących się w bardzo trudnych warunkach płatniczych.

Należy tu poruszyć sprawę należności nieściągalnych, która szczególnie interesuje podatników, prowadzących księgi handlowe według wymogów kodeksu handlowego.

Pod rządami starej ustawy o podatku dochodowym wytworzyła się w sprawie należności nieściągalnych, spisywanych na straty przy wymiarze podatku dochodowego praktyka, której jednolite zasady przy uwzględnieniu stanowiska judykatury, zachowały w świetle nowego dekretu w dość znacznej mierze swą aktualność:

a) przy spisywaniu na straty należności nieściągalnych wprost z danego rachunku, należy przy wymiarze podatku dochodowego uznać słuszność spisywania na straty nie tylko wtedy, jeżeli przedłożone zostały ścisłe dowody nieściągalności, stwierdzające upadłość dłużnika, bezskuteczność procesu, ugodę między dłużnikiem a wierzycielem itp., lecz również i wtedy, gdy podatnik uprawdopodobni, że w chwili spisania na straty wierzytelność była nieściągalna.

Wyliczenie przypadków prawdopodobieństwa nieściągalności pewnych wierzytelności nie jest możliwe, mogą być one różne, a ocena każdego musi być indywidualna; w każdym jednak przypadku należy przytoczyć okoliczność na uprawdopodobnienie nieściągalności.

Zasada ta znajduje pośrednie potwierdzenie w postanowieniach art. 13 pkt. 10 nowego dekretu, kiedy to mówi on o rezerwach przeznaczonych na pokrycie należności „których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona.”

W tym stanie rzeczy powinny być uznane za potrącalne:

1. należności nieściągalne, spisane na straty wprost z rachunku danego dłużnika oraz ,
2. konkretnie oznaczone należności nieściągalne, zrównoważone przez utworzenie w pasywach specjalnego rachunku nieściągalnych wierzytelności, pod warunkiem, iż tak w jednym jak i drugim przypadku podatnik udowodni lub w dostatecznie wiarogodny sposób uprawdopodobni nieściągalność tych należności.

b) Jeżeli chodzi o kwestię udokumentowania, to zasadność odpisu na straty, przeprowadzonego w księgach handlowych, powinna być oceniana w odniesieniu do warunków tego okresu operacyjnego, którego dotyczy odnośne zamknięcie rachunkowe.

Decyduje zatem stan rzeczy w okresie operacyjnym. Natomiast bynajmniej nie znaczy to, że podatnik może zasadności odpisu dowodzić tylko dokumentami pochodzącymi z okresu operacyjnego; przydatności dokumentów jako środków dowodowych nie wyklucza bynajmniej ich pochodzenie z czasu przed okresem operacyjnym lub po tym okresie, byle tylko treść ich służyć miała do stwierdzenia stanu rzeczy właśnie w tym okresie.

Przeciwnego zapatrywania nie mogą uzasadniać postanowienia art. 14 nowego dekretu o podatku dochodowym, gdyż stanowią one normę prawa materialnego, a zupełnie nie zajmują się dziedziną prawa formalnego.

Podstawa opodatkowania

Opodatkowaniu podlega dochód przekraczający 12.000 zł, a osiągnięty w ciągu roku podatkowego. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy lub rachunkowy, w którym dochód został osiągnięty.

Jeżeli okres rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w okresie rachunkowym. Okres rachunkowy winien obejmować dwanaście miesięcy.

U osób, które przybyły do Rzeczypospolitej na pobyt czasowy, z góry określony co do czasu trwania, nieprzekraczający jednak sześciu miesięcy, w celu wykonywania przedsiębiorstwa, zajęcia zawodowego lub jakiegokolwiek innego zatrudnienia zarobkowego, przyjmuje się za podstawę opodatkowania dochód osiągnięty w okresie wykonywania tych czynności i stosuje się do niego stopę podatku odpowiadającą temu dochodowi, obliczonemu w stosunku rocznym. Jeżeli z góry przewiduje się pobyt dłuższy niż sześć miesięcy, osoby te podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

Według uprzednio obowiązujących przepisów wymierzało się podatek w zasadzie w poszczególnym roku podatkowym od dochodu, osiągniętego w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli jednak podatnik prowadził księgi handlowe, a przyjęty przez niego rok operacyjny (gospodarczy) nie pokrywał się z rokiem kalendarzowym, wówczas podatek wymierzało się od dochodu, osiągniętego w ostatnim roku operacyjnym (gospodarczym), poprzedzającym bezpośrednio rok podatkowy.

Nowy dekret stanowi, iż opodatkowaniu podlega dochód, osiągnięty w ciągu roku podatkowego, przy czym rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy lub rachunkowy, w którym dochód został osiągnięty; jeżeli okres rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w roku rachunkowym. Okres zaś rachunkowy musi obejmować dwanaście miesięcy.

Omawiana zmiana usuwa cały szereg trudności, jakie zachodziły przy wymiarze podatku dochodowego przy zachowaniu dotychczasowego systemu (np. jeżeli księgi handlowe lub gospodarcze nie obejmowały wszystkich źródeł dochodu podatnika, wówczas dochód ze źródeł, nie objętych księgami, podlegał opodatkowaniu w wysokości, osiągniętej w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok podatkowy).

Łączne opodatkowanie

Do dochodu małżonka dolicza się dochód drugiego małżonka sądownie nierozłączonego. Wymiaru dokonuje się w tym przypadku na imię męża.

Dochody krewnych zstępnych dolicza się do dochodu krewnego wstępnego, jeżeli mu służy prawo pobierania pożytków z źródeł przychodów tych zstępnych.

Przy ustalaniu podstaw opodatkowania do dochodu małżonka dolicza się dochód drugiego małżonka sądownie nierozłączonego. Obecny stan prawny nie zna pojęcia „głowy rodziny”. Z tych względów dekret postanawia, że wymiar dokonywany jest na imię męża. Do wyjaśnienia pozostaje jeszcze kwestia, czy dochody opodatkowuje się na imię żony, gdy mąż własnych dochodów nie posiada.

Ujęcie zagadnienia łącznego opodatkowania w nowym dekrete wymaga szerszego omówienia, gdyż dekret wprowadza tu szereg bardzo istotnych zmian, które bez wyraźnego ich rozróżniczkowania w rozporządzeniu wykonawczym mogą powodować wątpliwości.

Pierwszą zasadniczą zmianą, jaką wprowadza dekret w tym przedmiocie jest zniesienie postanowień dotychczasowej ustawy o podatku dochodowym, idącym w tym kierunku, że o ile dochód członków rodziny osiągnięty został wyłącznie z zajęć zawodowych i wszelkich zatrudnień innych o celach zarobkowych oraz z uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, słowem, o ile dochód płynął wyłącznie z ich pracy fizycznej lub z pracy umysłowej tak najemnej, jako też samodzielnie zawodowej — wówczas co do tego dochodu członkowie rodziny podlegali oddzielnemu opodatkowaniu.

Przez członków rodziny ustawa rozumiała małżonka sądownie nierozłączonego oraz krewnych zstępnych.

Zagadnienie łącznego opodatkowania nabiera dziś niezwykłej aktualności z uwagi na to, że przypadki posiadania źródeł dochodów przez członków rodziny są bardzo liczne.

Stosownie do postanowień nowego dekretu, wyłączone dotąd spod łącznego opodatkowania dochody małżonka sądownie nierozłączonego płynące z samodzielnego zajęcia zawodowego (ale nie z pracy najemnej!) podlegają odąd doliczeniu do dochodu drugiego małżonka; efektywnie znajduje to swój wyraz w zastosowaniu wyższej stopy podatku.

Jeżeli chodzi natomiast o dochody płynące wyłączeni z pracy fizycznej lub z pracy umysłowej najemnej małżonka sądownie nierozłączonego, to dekret wprawdzie nie mówi nic w rozdziale o łącznym opodatkowaniu w sprawie oddzielnego opodatkowania tych dochodów, jednakże sięgnąć tu trzeba do dedukcji z postanowień dekretu o przedmiocie opodatkowania; jednym ze źródeł przychodów wymienionych przez dekret są zajęcia zawodowe i wszelkie inne zatrudnienia o celach zarobkowych z wyjątkiem wynagrodzenia za pracę.

Jak z tego wynika, wynagrodzenia za pracę wyłączone są zupełnie spod działania dekretu o podatku dochodowym, gdyż stanowią one przedmiot opodatkowania w dekrete z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń.

Jeżeli zatem dochód płynący z pracy fizycznej lub z pracy umysłowej wyłączony jest w nowym dekrete o podatku dochodowym jako przedmiot podatkowy, sprawa łącznego opodatkowania w zakresie tego źródła przychodów odpada sama przez się.

Jeżeli chodzi o zagadnienie rozłączenia majątkowego, to wobec wyraźnego brzmienia nowego dekretu, że do dochodu małżonka dolicza się dochód małżonka „sądownie nierozłączonego” wszelkie umowy małżeńskie o rozłączeniu majątkowym są przy wymiarze podatku dochodowego bez znaczenia; wyrazy „sądownie nierozłączony” rozumieć należy jako „nie rozwiedziony” i „nie separowany”.

Na szczególną uwagę zasługują przepisy nowego dekretu stanowiące, iż dochody z udziału w spółce jawnej, wspólnej własności, wspólnym posiadaniu lub wspólnym użytkowaniu opodatkowuje się osobno dla każdego uczestnika w stosunku do jego udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały są równe.

Dochody komandytariusza i cichego wspólnika uważa się za dochód z przedsiębiorstwa. Dotychczasowe przepisy traktowały dochody komandytariusza i cichego spółnika jako dochody z kapitałów.

Na podkreślenie zasługuje zastrzeżenie przez nowy dekret rygору, dotyczącego związania się podatnika z osobami, korzystającymi z pewnych ulg. Tak więc, jeżeli podatnik, pozostający w bezpośrednim lub pośrednim związku gospodarczym z osobą, mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, tak układa bieg swych interesów, że dzięki temu związkowi uzależniającemu go od tej drugiej osoby lub be-

dącemu szczególnie korzystnym dla osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, wcale nie wykazuje dochodu albo też wykazuje dochód mniejszy od tego, jakiego by należało oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku.

Jeżeli przewidziane wyżej ustalenie kwoty dochodu na podstawie ksiąg handlowych natrafia na trudności, wówczas dochód będzie ustalony na podstawie innych dowodów.

Przepisy powyższe należy odpowiednio stosować również i wówczas, gdy podatnik wykorzystując swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym albo też, dokonując transakcji z innym podatnikiem na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od stosowanych ogólnie norm w czasie i miejscu dokonywania transakcji, przerzuca całość lub część swego dochodu bądź na osobę korzystającą z ulg, bądź na innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należało by oczekiwać, gdyby wspomniany związek nie istniał lub gdyby wspomniana transakcja nie została zawarta.

Dekret traktuje tu o sposobie opodatkowania takich podatników, którzy wykorzystują swój związek gospodarczy z osobą mającą swą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą lub osobą, korzystającą ze szczególnych ulg w podatku dochodowym, wskutek czego nie wykazują dochodu w takiej wysokości, jakiej by należało oczekiwać, gdyby tego związku gospodarczego nie było.

Stosownie do postanowień dotychczasowej ustawy o podatku dochodowym, przepis ten dotyczył tylko osób prawnych, gdy zaś obejmuje on wszystkich podatników. Również dawna ustawa dotyczyła związku z osobami, mającymi swą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą lub osobami zamieszkującymi na terenie Rzeczypospolitej a korzystającymi z ulg inwestycyjnych. W brzmieniu obecnym przepis ten dotyczy wszystkich podatników zamieszkałych lub mających siedzibę swą na terenie Rzeczypospolitej, którym bądź przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym bądź też w ogóle do innych podatników, celem zapobieżenia przerzuceniu całości lub części swego dochodu na osobę trzecią.

Tego rodzaju rozszerzenie omawianego przepisu spowodowane zostało obecną konstrukcją dekretu, wprowadzającą różne skale opodatkowania dla poszczególnych kategorii podatników, nieznaną w dotychczas obowiązującej ustawie o podatku dochodowym. Gdyby prawodawca nie wprowadził omawianej zmiany, podatnicy przerzucaliby fikcyjnie swój dochód na podatników, korzystających z niższych stawek podatkowych.

Wysokość podatku

Podatek wymierza się według skali zawartej w art. 18 dekretu, z którą czytelnicy mieli możność zapoznać się w Nr 9 „Tygodnika” z dnia 2 marca 1946 r. Stąd też nie będziemy jej tu powtarzać.

Przy stosowaniu skali podatkowej należy podatek jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało mniej niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, na ten stopień przypadającego.

Jeżeli po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej pozostaje z dochodu ustalonego do wymiaru podatku mniej niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, należy podatek wymierzyć tylko w wysokości nadwyżki dochodu wolnego od podatku.

Przykłady (Bibl. Pr. P.):

1. Dochód	401.000,— zł
od 401.000,— zł podatek według skali art. 18 — 33%	132.330,— „
Po potrąceniu jednak tego podatku od dochodu pozostaje dochód (401.00 — 132.330 zł)	268.670,— „
Od najwyższego dochodu poprzedniego stopnia tj. od zł 400.000 przypada podatek (31%)	124.000,— „
a ponieważ po potrąceniu tego podatku od dochodu pozostaje (400.000 — 124.000 zł)	276.000,— „
przeło od dochodu 401.000 zł wymierzyć należy różnicę między 401.000 zł a 276.000 zł tj	125.000,— „
zamiast 132.330,— zł	121,— „
2. Dochód	12.100,— zł
od 12.100 zł podatek wynosi (1%)	121,— „
Po potrąceniu tego podatku od dochodu pozostaje dochód (12.100 — 121 zł)	11.979,— „

a więc mniej niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku.

Podatek przeto należy wymierzyć w wysokości nadwyżki dochodu (12.100 zł — 12.000 złotych) tj.

100.— zł

Jeżeli chodzi o wysokość podatku, to dekret przewiduje następujące grupy podatników, które korzystają z ulg podatkowych:

1. Spółdzielnie należące do związku rewizyjnego, podlegają opodatkowaniu tylko według przepisów Działu II.

2. Spółdzielnie o znaczeniu ogólnogospodarczym, należące do związku rewizyjnego, znajdujące się w wykazie ustalonym przez ministra Skarbu, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

Spółdzielnie takie opłacają podatek o 25% niższy od podatku, przypadającego według skali, jednak nie przekraczający 33 i 1/3 dochodu.

To ostatnie ograniczenie przy wyższych dochodach równoznaczne jest z większą zniżką niż 25% np. przy dochodzie ponad 2.000.000 zł następuje praktycznie obniżenie podatku o ca 50%. Ponadto do spółdzielni nie stosuje się przepisów Działu III.

Dotychczas obowiązująca ustawa przyznawała ulgi dla spółdzielni na zupełnie innych zasadach. Od ogólnego dochodu podlegały odliczeniu sumy nadwyżek bilansowych, pochodzące z obrotu z członkami.

3. Instytucje kredytowe opłacają nie wyżej niż 50% podatku przypadającego według skali.

Z ulgi tej korzystają również spółdzielnie kredytowe.

mgr Z. M.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Podpisujecie Premiową Pożyczkę na rzecz Odbudowy Kraju

Sprzedaj skór surowych z obowiązkowych dostaw a podatek obrotowy

Na podstawie zarządzenia przewodniczącego P. K. W. N. z dnia 20 października 1944 r. wszystkie osoby, zakłady, przedsiębiorstwa i instytucje ubijające zwierzęta, zakłady utylizacyjne i rakarnie, obowiązane są skóry z ubijanych bądź padłych zwierząt (z wyjątkiem zwierząt, które padły na choroby zakaźne) dostarczyć i sprzedać organizacjom skupu skór.

Obowiązkowi dostawy podlegają skóry z następujących zwierząt: bydła rogatego, owiec, koni, kóz, sarn, jeleni, zające i królików.

Stosownie do postanowień powołanego wyżej zarządzenia, skóry surowe zostały zajęte na rzecz Państwa dla celów świadczeń rzeczowych i z dniem zajęcia wyłączone z obrotu tak, że nie mogą być przerabiane ani przenoszone na inne miejsce.

Zarządzeniem z dnia 27 kwietnia 1945 r. Ministerstwo Przemysłu utworzyło „Centralę Skór Surowych” z siedzibą w Łodzi, której przedmiotem działania jest zbiórka i zakup na zasadach wyłączności wszelkich skór surowych oraz ich konserwacja i rozprowadzenie dla przemysłu garbarsko-futrzarskiego.

Działalność swą na terenie województwa wykonuje Centrala Skór Surowych przez swój oddział wojewódzki. Zadania swe w powiatach wykonuje oddział wojewódzki przy pomocy agentów i to od dnia 1 września 1945 r.

Agenci w imieniu i na rachunek Centrali Skór Surowych dokonują:

- zbiórki i skupu skór surowych kontyngentowych tj. skór zwierząt dostarczonych do uboju w ramach przymusowych świadczeń rzeczowych,
- zbiórki i skupu skór surowych pozakontyngentowych tj. skór pochodzących ze zwierząt, nabywanych do uboju na wolnym rynku lub pochodzących z uboju prywatnego (domowego),
Nabyte skóry agent znaczy, konserwuje, zaszeregowuje do odpowiednich kategorii, wpisuje do ksiąg według rodzaju, wagi, klasy i sorty i po dokonanej konserwacji odstawia do magazynu wojewódzkiego oddziału Centrali Skór Surowych według otrzymanej dyspozycji,
- skupu skór futerkowych (nieobjętych obowiązkiem dostawy) na wolnym rynku, jak skóry z lisów, kun itp.

Przy dostawie skór futerkowych agent nie otrzymuje jakiegokolwiek prowizji, może natomiast przy zakupie skór z baranów, królików i zającej potrącać właścicielowi skóry futerkowej do 20 procent od cen płaconych w magazynie Centrali Skór Surowych.

Za czynności zbiórki i skupu skór kontyngentowych i pozakontyngentowych (pkt. a i b), otrzymuje agent pro-

wizję w gotówce w wysokości 30 procent od kwot zakupu wszystkich skór surowych obliczonych według obowiązującego każdorazowego cennika zakupu, plus 10,5 procent premii w skórze garbowanej od kwot zakupu skór pozakontyngentowych (pkt. b).

Przy skupie skór pozakontyngentowych (pkt. b) otrzymuje agent dla właściciela skór od oddziału wojewódzkiego Centrali Skór Surowych premie w postaci skóry gotowej podeszwowej bądź wierzchniej w wysokości 35 procent od kwoty zakupionych skór, celem rozprowadzenia według każdorazowo obowiązującego cenniku urzędowego.

Premiowaniu podlegają tylko dobrze zakonserwowane skóry surowe, gdyż skóry zaliczone do braków, premiowaniu nie podlegają.

Podatkowi obrotowemu podlega u agentów nie całkowity obrót, lecz jedynie wynagrodzenie (gotówka + premia) otrzymana z Centrali Skór Surowych za pośrednictwo.

Opodatkowaniu od pełnego obrotu natomiast podlegają u agenta obroty, dokonane skórami futerkowymi (pkt. c)

Agenci posiadają w większych miejscowościach podziernice prowadzone przez tzw. zbieraczy, których wynagradzają z przypadającej im prowizji i premii zależnie od umowy.

Kwota wypłacona zbieraczowi z wynagrodzenia otrzymanego przez agenta od Centrali Skór Surowych nie podlega potrąceniu, gdyż kwoty wypłacone zbieraczowi, stanowią koszty handlowe agenta.

Zbieracze skór podlegają opodatkowaniu od prowizji otrzymanej od agenta stawką podatkową za pośrednictwo, a od sprzedaży skór futerkowych od pełnego obrotu.

Pracownicy zatrudnieni przez agentów, podlegają podatkowi od wynagrodzeń, przy czym agenci jako pracodawcy nie korzystają ze zwolnienia od dodatkowej opłaty ponoszonej przez pracodawcę (za wyjątkiem spółdzielni).

Agenci i zbieracze obowiązani są nabyć karty rejestracyjne według następującego wymiaru, gdyż trudnią się nie tylko pośrednictwem, lecz również handlem na własny rachunek (skóry futerkowe a ewent. inny handel):

- przy obrocie rocznym do 1.000.000. zł — karta za 600,— zł (w miastach ponad 100.000 mieszk.) — karta za 300,— zł (w miastach do 100.000 mieszk.) — karta za 150,— zł (w gminach wiejskich),
- przy obrocie rocznym ponad 1.000.000,— zł — karta za 1.500,— zł (w miastach ponad 100.000 mieszk.) — karta za 1.000,— zł (w miastach do 100.000 mieszk.) — karta za 500,— zł (w gminach wiejskich).

Poradnik księgowego Rachunkowość wynagrodzeń za pracę

Zagadnienia personalne, technika obliczania wynagrodzeń za pracę, zestawianie list płacy, technika księgowania tych kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa zależy w pierwszym rzędzie od organizacji przedsiębiorstwa, stosowanych metod oraz dotyczącego tych zagadnień ustawodawstwa. Powojenne przemiany gospodarcze wprowadziły i na tym odcinku szereg zmian, których znajomość i właściwe techniczne wykonanie może w niejednym wypadku usunąć łatwo popełniane błędy organizacyjne i sprawozdawcze.

Na odcinku należytego zrozumienia zagadnień płac, ich systemów, a w szczególności uwzględnienia odpowiedniej polityki w splocie tych spraw z rachunkowością dokonaliśmy małego. Znaną być winna dziedzina techniczna i naukowa, która oznaczyła by należało mianem „rachunkowości wynagrodzeń za pracę”. Zupełnie nie docenia się wartości tej komórki, jako jednej z licznych istotnych faktów i sprawdzianów żywotności przedsiębiorstwa.

Plan działania, organizacja wzgl. reorganizacja zależna jest w tej dziedzinie przede wszystkim od rodzaju i wielkości przedsiębiorstwa. Szczególną zaś rolę odegra właściwa rachunkowość w tych przedsiębiorstwach, gdzie na podstawie jednolitego planu kont i zanotowanych liczb pragniemy przeprowadzić współczesną kalkulację z uwzględnieniem statystycznym poszczególnych odmian kosztów prowadzenia. Realizacja tych wysuńnięć w planie będzie tylko wówczas możliwa do wykonania, jeżeli uwzględnimy, że rachunkowość wynagrodzeń za pracę jest:

1. wskaźnikiem kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa,
2. podstawą kalkulacji i statystyki,
3. czynnikiem kontrolnym.

Te przyczyny niewątpliwie nakazują stworzyć taki aparat działający, który w całej pełni doceniłby przejętę na siebie obowiązki. Zdawałoby się na pozór, że obliczyć wynagrodzenie brutto, dokonać potrąceń według określonych ustawą i rozporządzeniami wykonawczymi stawek procentowych, ustalić wynagrodzenie netto, należy do rzeczy całkiem blahych i prostych. Niestety tak nie jest. Codzienne życie daje nam wręcz odwrotne dowody. Nie wnikając głębiej w organizację tego aparatu postaramy się w zarysie przedstawić typowe wzory list płac oraz technikę księgowania na danych kontaktach księgi głównej.

Lista płac.

Ustalenie wzoru listy płac zależy od:

1. rodzaju i ilości pracowników,
2. przewidywanych dodatków, jak premie, deputat, zwrot za niewykorzystane a należne świadczenia ze strony pracodawcy, godziny nadliczbowe, gratyfikacje.

Wpisanie pracownika na listę płac musi być na żądanie udokumentowane. Takim dowodem będzie odpis pisma angażującego, potwierdzenie zgłoszenia do Ubezpieczalni Społecznej, zgłoszenie w Urzędzie Pracy.

Mówiąc wyżej o dodatkach do zasadniczego wynagrodzenia najczęściej zapomina się o gratyfikacji, która z punktu widzenia ustawy o podatku od wynagrodzeń podlega opodatkowaniu. (Patrz numer specjalny Tygodnika Gospodarczego str. 3 § 2 ustęp pierwszy). Z powodów zasadniczych sporządza się oddzielnie listę płac dla pracowników, którzy otrzymują wynagrodzenie dzienne, tygodniowo lub miesięcznie, — często też oddzielnie dla pracowników umysłowych i fizycznych. Niekiedy, jeżeli tego wytyczne kalkulacyjne wymagają, przeprowadza się podział według komórek działających w danym przedsiębiorstwie. Tego rodzaju selekcja jest wynikiem natury czysto praktycznej i organizacyjnej przedsiębiorstwa.

W drugiej części listy płac należy uwzględnić dostateczną ilość kolumn na wyszczególnienie potrąceń od wynagrodzenia, które dzielimy na:

1. potrącenia wynikające z obowiązujących ustaw,
2. potrącenia tytułem zwrotu naprzód pobranych lub pobranych a nie przysługujących sum pieniężnych.

Przykład: W stoł. m. Poznaniu do potrąceń pierwszych zaliczamy:

- a) podatek od wynagrodzeń,
- b) podatek wojskowy,
- c) daninę na rzecz odbudowy m. Poznania,
- d) sumę z przysyłanych przez komornika nakazów sądowych.

Potrącenia drugiego rodzaju mogą być np. otrzymana zaliczka, zwrot za zużyte światło, opał itp.

Listy płac mogą być sporządzone ręcznie w oprawnych księgach bez przebitki, ręcznie w systemie przebitkowym w 2 lub 3 wykonaniach lub maszynowo na specjalnych maszynach pisząco-liczących. Poniżej podajemy wzory list płac, sporządzanych ręcznie.

Listy płac pracowników fizycznych za okres od do

L. p. prac.	Nazwisko i imię	Zajęcie	Dni i godziny pracy						Nadliczb.			Zarobek za godz.					Potrącenia na				Do wypłaty						
			P.	W.	S.	C.	P.	S.	Razem	25 %	50 %	100 %	norm.	25 %	50 %	100 %	Razem	podatek od		daninę		Razem					
															wynagr.	wojsk.											

Listy płacy pracowników umysłowych za miesiąc 19.....

L. p. prac.	Nazwisko i imię	Zajęcie	Wynagrodz. zasadnicze	Świadczenia w naturze	Wynagr. za godz. nadliczbow	Suma wynagrodz. razem	Potrącenia na						Suma do wypłaty	Pokwitowanie												
							podatek od		daninę	nakazj sądowe	zaliczki	Razem														
							wynagr.	wojsk.																		

Niezależnie od wyżej przedstawionych wzorów list płac, współczesne ustawodawstwo wymaga prowadzenia wykazu świadczeń, które ponosi przedsiębiorstwo z tytułu:

1. ubezpieczenia pracownika w Ubezpieczalni Społecznej.
2. dodatkowej opłaty tytułem podatku od wynagrodzeń (§ 13 Dekretu z dnia 18. 8. 45 r. o podatku od wynagrodzeń),
3. w Poznaniu — 3 proc. podatku samorządowego od wypłat brutto dokonanych po dniu 27. 4. br.

Prowadzenie tego rodzaju wykazu nie jest wyraźnym nakazem, przeciwnie, prawo zwyczajowe tego wymaga, by usprawnić rachunkowość i kontrolę odprowadzenia tych świadczeń.

Księgowanie wynagrodzeń.

Dotychczasowa technika księgowania wynagrodzeń oraz potrąceń z tego tytułu dokonanych znajduje dwojaki sposób praktycznego rozwiązania:

- a) tzw. netto księgowanie wypłaty oraz
 - b) brutto księgowanie z dochodowaniem potrąceń.
- Jakkolwiek jedna i druga metoda byłaby do przyjęcia, ta ostatnia przeważa swymi zaletami — zwłaszcza przejrzystością i z tej przyczyny przedstawimy praktyczne ujęcie księgowania.

Przykład:

Wypłata 6-ciu pracowników umysłowych za dany miesiąc wynosi brutto	zł 22.900,--
Z powyższej sumy dokonano potrąceń na:	
1. podatek od wynagrodzeń	zł 1.120,--
2. podatek wojskowy	80,--
(od 2 pracowników, otrzymujących	
zł 8.000,-- łącznie)	
3. daninę na odbudowę m. Poznania	zł 229,--
ogółem potrącenia	zł 1.429,--
Wypłata netto wynosi	zł 21.471,--

Kolejne księgowanie:

a) z datą wypłaty księgujemy wypłaty brutto (zł 22.900) uznając konto „Kasa”, obciążając konto „Wypłaty”,

b) z datą jak wyżej dochodujemy do kasy dokonane potrącenia w wysokości zł 1.429,—, obciążając konto „Kasa”, uznając natomiast konto „Wierzyciele”. W księdze pomocniczej, tj. księdze dłużników i wierzycieli, zwanej również księgą interesantów, uznajemy poszczególne instytucje państwowe, samorządowe lub inne na rzecz których dokonano potrącenia. W naszym przykładzie uznajemy Urząd Skarbowy na sumę zł 1120,— oraz Zarząd Miejski na sumę zł 309,—

c) Po dokonaniu księgowania na podstawie listy płac należy obliczyć dopłaty przedsiębiorstwa do podatku od wynagrodzenia oraz świadczenia na rzecz Ubezpieczalni Społecznej. W tej materii będzie nam pomocny wykaz dopłat, o którym była mowa wyżej.

Przypuścimy, że w naszym przykładzie świadczenia te wynoszą:

- 1. dopłata do podatku od wynagrodzeń zł 735,—
- 2. świadczenia na rzecz Ubezpieczalni Społ. 2.488,—
- Razem zł 3223,—

Z tego tytułu obciążamy konto „Wypłaty” względnie „Świadczenia”, uznajemy natomiast konto „Wierzyciele”. Odnośnie księgi pomocniczej „Interesantów” postępujemy analogicznie jak pod b).

d) Uregulowanie omawianych zobowiązań względem Urzędu Skarbowego, Ubezpieczalni Społecznej lub Zarządu Miejskiego powoduje przy zapłacie gotówkowej — uznanie konta „Kasy”, obciążenie natomiast konta „Wierzycieli”.

W naszym przykładzie zobowiązanie wynosi zł 4.652,— tj. z tytułu potrąceń zł 1.429,— z dopłat przedsiębiorstwa zł 3.223,— razem, jak wyżej.

Przeprowadzenie tych zagadnień zależeć będzie od rozpracowanego planu kont i tak można by:

1. księgować wypłaty oraz świadczenia społeczne wraz z dopłatą do podatku od wynagrodzeń na jednym koncie pod nazwą: „Wypłaty i świadczenia”,
2. prowadzić oddzielne konto dla wypłat i oddzielne dla omawianych świadczeń,
3. otworzyć dla wypłat oraz poszczególnych świadczeń z tego tytułu wynikających osobne konta.

W przytoczonym poniżej przykładzie wybraliśmy drugą możliwość, przyjmując dla wszelkich dopłat przedsiębiorstwa, wynikających z dokonanych wypłat, wspólne konto pod nazwą: „Świadczenia społeczne”. Na tym koncie po stronie „Winię” księgujemy poniesione świadczenia z tytułu ubezpieczenia pracowników, dopłaty do podatku od uposażeń, daniinę na odbudowę stoł. m. Poznania potrącona pracownikom.

K a s a

W y p ł a t y

Bilans O.	30.000,—	Wypłaty	22.900,—
« Wypłaty	1.429,—	Wierzyciele	4.652,—
		Bilans zamku.	3.877,—
	<u>31.429,—</u>		<u>31.429,—</u>

Kasa	22.900,—	Str. i Zysk.	22.900,—
----------------	----------	----------------------	----------

Świadczenia społeczne.

W i e r z y c i e l e

« Wierzyciele	3.223,—	Straty i zyski	3.223,—
-------------------------	---------	--------------------------	---------

Kasa	4.652,—	Kasa	1.429,—
		Świadc. społ.	3.223,—
	<u>4.652,—</u>		<u>4.652,—</u>

Bilans zamknięcia

Rk. Strat i zysków

Kasa	3.877,—
----------------	---------

→ Wypłaty	22.900,—
→ Świadc. społ.	3.223,—

mgr M. Nowicki.

Ochrona wynalazków, wzorów i znaków towarowych

Wobec zupełnego zniszczenia akt, rejestrów i kartotek Urzędu Patentowego należy niezwłocznie przystąpić w dobrze zrozumianym własnym interesie do odtworzenia spraw w Urzędzie Patentowym. Nieodtworzenie akt i rejestrów nabytych praw wyłączności, a zwłaszcza znaków towarowych, grozi ich właścicielom najróżniejszymi powikłaniami natury prawnej, aż do nieważności nabytego swego czasu prawa włącznie.

Przypomina się właścicielom tych praw, iż nieodpowiednie w terminie ochrony na dalszy okres, przez uiszczenie odpowiedniej opłaty periodycznej, powoduje w myśl artykułów 12 pkt. a., 98 pkt. a i 184 pkt. a. rozporządzenia Prezydenta R. P. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych z dnia 22 marca 1928 automatyczne wygaśnięcie ochrony patentu, wzoru czy znaku towarowego.

W razie niezachowania terminu z powodu przeszkód nie do przewidywania, może on być przywrócony w ter-

minie zawitym dwumiesięcznym od chwili ustania przeszłości, na wniosek zainteresowanej strony przy jednoczesnym dopełnieniu czynności, która w przepadłym terminie nie była dokonana w myśl art. 238 pkt. 2 dekretu z dnia 30 listopada 1945 o zmianie rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 22 marca 1928.

Przy odtwarzaniu nabytych praw wyłączności, odnawianiu czasokresów ochrony oraz ewentualnemu przywróceniu mocy wygasłym prawom, dużej pomocy w Poznaniu udzielić może rzecznik patentowy mgr Andrzej AU, któremu jak się dowiadujemy uratowały się w całości urzędowe spisy patentów, wzorów i znaków towarowych. Kancelaria znajduje się w Poznaniu przy ulicy Szamotulskiej 34 tel. 72-74. Mgr A. AU przyjmuje również codziennie w godzinach od 12—16-tej, oprócz sobót, przy ul. Wały Zygmunta Starego 2/3 pokój 26. Cmach Akademii Handlowej — telef. 42-08. Adresy rzeczników patentowych w innych województwach podaliśmy w Nr 18 Tygodn.

Handel zagraniczny

WĘGRY.

Izba Handlowa Węgiersko-Polska w Budapeszcie IV Fővám-tér 13 zawiadomiła, iż podjęła swą działalność mającą na celu pogłębienie stosunków gospodarczych między Węgrami a Polską. Wspomniana izba służy wszelką pomocą w zakresie informacji, interwencji u władz itp.

WŁOCHY.

Firma „Dera” Neapol, Via Duomo 305, pragnie wejść w kontakt z polskimi firmami eksportującymi do Włoch, celem ew. objęcia ich przedstawicielstwa na ten kraj. Firmę interesują specjalnie artykuły farmaceutyczne, przetwory chemiczne, metale.

BULGARIA.

Firma „Finstok” p. z o. o. w Gabrowie pragnie nawiązać kontakt z polskimi eksporterami nast. artykułów:

Maszyny różne, narzędzia i artykuły techniczne, łańki i opony rowerowe i motocyklowe, artykuły elektrotechniczne, radiodiodniaki, wyroby gumowe, artykuły optyczne i fotograficzne, maszyny i artykuły biurowe, wyroby z porcelany i szkła do użytku domowego, przetwory chemiczne, surowce dla przemysłu włókienniczego, towary włókiennicze, manufaktura.

Zainteresowane firmy zechcą przesłać swe oferty względnie katalogi lub próbki pod wyżej wskazanym adresem. Należy zaznaczyć, że Bulgaria przedstawia obecnie ciekawy rynek zbytu ze względu na wyeliminowanie konkurencji niemieckiej.

Zaprzysiężenie rzeczoznawców z dziedziny księgowości.

Dnia 23. 5. rb. zaprzysiężony został jako rzeczoznawca z dziedziny księgowości na okręg Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu:

- a) ob. Antoni Lewandowski — zamieszkały w Poznaniu, ul. Grochowe Łąki 6 m. 14;
- b) ob. Feliks Nobik, — zamieszkały w Poznaniu, ul. Długa 10 m. 22;
- c) ob. Czesław Wicke — zamieszkały w Poznaniu, ulica Drużbackiej 1.

Odczyt wiceministra Przemysłu inż. Bolesława Rumińskiego.

Narodowy Instytut Postępu urzęduje w auli Akademii Handlowej (Wały Zygmunta Starego 2/3) w dniu 4. czerwca (wtorek) o godzinie 18-tej odczyt dyskusyjny pt.:

„Rola inteligencji w odbudowie gospodarki polskiej”

Zarówno osoba Prelegenta jak i aktualny temat budzą w Poznaniu wielkie zainteresowanie. Bilety wcześniej do nabycia w Narodowym Instytucie Postępu Mickiewicza 31 pokój 19. Cena biletu 20,— zł, dla młodzieży 5,— zł.

Walcówka do rozdziału.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu dysponuje pewną ilością walcówki ϕ 5,5 do 14 mm do rozdziału pomiędzy przedsiębiorstwa przemysłowe prywatne.

Zamówienia wraz z dokładną specyfikacją należy przelać niezwłocznie do Związku Przemysłowców — ul. Mickiewicza 31.

„CHEMERGON”

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna
Poznań, ul. Fabryczna 31 — Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:

puder dziecięcy „Wanolan”

pudry kosmetyczne „Wanolan”
we wszystkich odcieniach

Baby-Cream „Wanolan”

balsam mentolowy złożony
cukierki Eu-Mint

przeciw kaszlowi i chrypcie

Inowrocław-Zdrój

Reumatyzm, artretyzm, choroby serca, kobiece i dzieci, górnych dróg oddechowych.

Silne, złożone 31% solanki i borowina.

Źródło solankowe do picia i inhalacji.

Basen kąpielowy — Wodolecznictwo — Elektroterapia.

Prospekty wysyła Zarząd Zdrojowiska.

„ARTEBE” Zb. Bąkowski

(dawniej: Poznańska Centrala Dostaw Technicznych)

POZNAŃ, ulica Kantaka 10 — Telefon 26-05

Życie Gospodarcze, Dwutygodnik, Katowice, 3 Maja 23 ukazał się nr 10—11 z roku 1946 i zawiera następującą treść:

Nowy model ustrojowy przemysłu polskiego.

Inż. Czesław Bębiński — Przemysł włókienniczy polski na nowych drogach, — Jerzy Dyjeciński — Organizacja przemysłu włókienniczego w Polsce, — Bernard Tomaszewski — Przemysł włókienniczy na Ziemiach Odzyskanych. — Kronika produkcji i życia włókienniczego na Ziemiach Odzyskanych. — Przegląd głosów prasy krajowej o intensyfikacji produkcji na Dolnym Śląsku. — Mgr Piotr Romanowski — Co to jest przemysł jedwabniczo-galanteryjny. — Kronika rozwoju przemysłu włókienniczego. — Mgr Zygmunt Olszewski — Współczesna technika przekształci świat. — Czesław Przymusiński — Przegląd ustawodawstwa gospodarczego. — Józef Mańkowski — na fali. — Mgr Kazimiera Kolaczkowa — Na marginesie bilansu rocznego. — Mgr Janusz Jeżewski — Gospodarka powojenna Czechosłowacji — Mgr Gustaw Taraba — Spółdzielczość na Śląsku Opolskim. — Kronika spółdzielcza — Z tygodnia na tydzień — Z całego świata — Z kraju. — Inicjatywa prywatna — Rzemiosło. — Przegląd wydawnictw.

Znane z wysokiej jakości
wyroby firmy
M. Leszczyński i S.A.
WARSZAWA
po cenach fabrycznych poleca
D^H Tyliński i Radolonek
S.P.A.
POZNAŃ · PLAC WOLNOŚĆ 2
TELEFON 2828

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska
Agencja Reklamy Fr. Krajna —
Spadkobiercy Poznań, ul. Fr. Rataj-
czaka 7 — Tel. 30-80 i oddz. Kraków
Rynek Gł. 46 — Tel. 503-66

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 10,— zł, prenumerata
kwartalnie 100,— zł